

[Jeppesen (Drusebjerg).]

maa se saaledes paa Sagen, at dette Forslag langt bedre og i langt højere Grad havde løst Spørgsmaalet om at bringe Hjælp til kriseramte Ejendomme end de to foreliggende Forslag. Men paa den anden Side skal det indrømmes, at Lovforslagene ved den Gennemgang og den Behandling, de har været Genstand for i det andet høje Ting, er blevet noget forbedret. Ud fra dette Synspunkt kan vi altsaa fra vor Side stemme for disse Forslag.

Der er dog enkelte Punkter, som jeg gerne vil gøre et Par Bemærkninger om, først og fremmest om de foreslaaede Drifts-laaneforeninger. Disse er efter Lovforslagets Bestemmelser bygget paa den solidariske Garanti. Det er jo ikke noget ukendt, dette at danne Drifts-laaneforeninger paa denne Basis. Vi kender det allerede fra de Lovbestemmelser, der er gennemført vedrørende smaa Landbrug. Men det forekommer mig, at jo højere man kommer op med Hensyn til Landbrugenes Størrelse, des vanskeligere bliver det at danne saadanne Drifts-laaneforeninger, særlig i en Tid som denne, hvor alle — det gælder ogsaa alle Landbrugere — af Hensyn til den herskende Krise er blevet noget betænkelige ved det solidariske Ansvar. Der, hvor man kender det bedst, indenfor vore Andelsforeninger, er man i de senere Aar gaaet mere og mere bort derfra; man er i de fleste eller i hvert Fald i en stor Del af vore Andelsforeninger gaaet over fra solidarisk Garanti til begrænset Ansvar, netop fordi man har en Frygt for Virkningerne af det solidariske Ansvar. Det kan jo, navnlig i Tider som dem, vi nu gennemlever, træffe at blive meget dyrt. Jeg vil derfor stille mig meget skeptisk overfor, om det i det hele vil lykkes at danne saadanne Drifts-laaneforeninger. Men de, der lever længst, vil jo faa det at se. Naar Lovene nu bliver ført ud i Livet, hvad de jo bliver, vil der blive Lejlighed til at se, hvorledes Bestemmelserne kommer til at virke paa dette Omraade.

Det andet Punkt, som jeg gerne vil gøre et Par Bemærkninger om, er Akkordlaanene, der efter Lovforslagets Bestemmelser skal ordnes gennem Banker og Sparekasser. Ogsaa dette betragter jeg som et svagt Punkt. Jeg tror, det af flere Grunde havde været bedre, hvis man havde ordnet disse Laan direkte igennem et i Henhold til Loven nedsat Udvalg eller eventuelt flere Udvalg, ogsaa under Hensyn til, at Banker og Sparekasser har — ja, man kan vel paa Forhaand sige: maa have en medfødt

Frygt for at komme for langt ud med Hensyn til disse Laan, selv om de ydes mod Sikkerhedsstillelse og yderligere betrygges derigennem, at Staten tager sin Part af Tabet. Man maa i hvert Fald paa Forhaand regne med nogen Skepsis fra Bankernes og Sparekassernes Side. Og den kan faa den Virkning — der er i hvert Fald en velbegrunnet Frygt derfor —, at der kan komme Landbrugere, som der vilde være Grund til at yde saadanne Laan til en Akkordordning, som de kan opnaa, men overfor hvilke man af Hensyn til, at Bankerne og Sparekasserne er betænkelige, alligevel gaar imod en saadan Indstilling fra det derom nedsatte Udvalg.

Der er ogsaa et andet Forhold vedrørende dette Spørgsmaal, som jeg gerne lige vil nævne. Det er muligt, at det ikke har nogen videre praktisk Betydning, men jeg vil dog gerne nævne det i denne Forbindelse. I de Udvalg, som har med Akkordlaanene at gøre, bliver der to menige Medlemmer, valgte af Landboforeningerne og Husmandsforeningerne, og en Formand, udnevnt af Landbrugsministeriet. Det vilde nu efter min Mening være meget godt, hvis Sagen kunde ordnes paa den Maade, at i hvert Fald Formanden stod fuldstændig frit af Banker og Sparekasser, hvilket i denne Forbindelse skal opfattes paa den Maade, at vedkommende hverken staar som Bankraadsmedlem eller som Medlem af en Sparekassebestyrelse eller sidder i Direktionen for Banker eller Sparekasser, som har med disse Sager at gøre. Der kan maaske ikke ske noget ved det; men det forekommer mig dog, at det vilde være en lidt uheldig Dobbeltstilling for vedkommende. Jeg tror, det vilde være bedre, hvis man kunde ordne det paa den Maade, i hvert Fald som Regel, at en saadan Dobbeltstilling ikke opstod.

Saa vil jeg gerne rette det Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister, hvorledes i det hele Begrebet Banker og Sparekasser skal opfattes. Man har rundt om i Landet — det er i hvert Fald Tilfældet her paa Sjælland, og jeg forudsætter, at det samme er Tilfældet andre Steder i Landet — nogle smaa Sognesparekasser, som godt — mange af dem er ret vel stillede — kunde ordne saadanne Laan. Jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, hvorledes Begrebet Sparekasser i denne Forbindelse skal opfattes, om der altsaa her er Tale om Sognesparekasser. Det samme gælder med Hensyn til Filialerne af Hovedbankerne. Rundt om i Landets Købstæder findes en Række saadanne Filialer, og jeg maa opfatte Lovforslagets Bestemmelser paa den Maade, at